

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	4	2	8
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	5
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 5th Semester

(2122)

SOCIOLOGY (In all Mediums)

Paper : Society in India

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Attempt **FIVE** questions in all.

(2) Question No. **I** is compulsory.

(3) Attempt **ONE** question from each Unit.

I. Attempt any nine of the following :

- (i) Name any two tribes
- (ii) Bride Price
- (iii) Untouchability
- (iv) Rural Marriage
- (v) Occupational Diversity
- (vi) Slums
- (vii) Individualism
- (viii) Nuclear family
- (ix) Voluntary Associations
- (x) Two measures to improve status of ST
- (xi) Any book on scheduled Tribes
- (xii) Totem.

9×2=18

UNIT—I

II. Explain in detail about meaning and characteristics of Tribal Society. 18

OR

III. What do you mean by Tribal Economy ? Discuss its types and features. 18

UNIT—II

- IV. What is Rural Society ? Explain main features of Indian Rural Society. 18

OR

- V. Explain in detail about Panchayati Raj System. 18

UNIT—III

- VI. Explain in detail about changes brought in Urban family. 18

OR

- VII. What do you mean by Slums ? Write its causes and solutions to improve their situation. 18

UNIT—IV

- VIII. Explain the present status of women in India. 18

OR

- IX. What are the disabilities suffered by scheduled castes in Indian Society ? 18

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :— (1) कुल पांच प्रश्न करें।
(2) प्रश्न नं. I अनिवार्य है।
(3) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें।

- I. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्न करें :

- (i) कोई दो जनजातियाँ लिखो
- (ii) दुल्हन कीमत
- (iii) अस्पृश्यता
- (iv) ग्रामीण शादी
- (v) व्यावसायिक विभिन्ताएँ
- (vi) गंदी बस्तियाँ
- (vii) निजिपन
- (viii) न्युक्लियर परिवार
- (ix) स्वैच्छिक संस्थाएँ
- (x) जनजातियों के उत्थान के दो उपाय
- (xi) जनजातियों पर किसी एक किताब का नाम
- (xii) टोटम।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-1

II. ਜਨਜਾਤੀਯ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

18

ਅਥਵਾ

III. ਜਨਜਾਤੀਯ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਅਭਿਪਰਾਯ ਹੈ ? ਇਸਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-2

IV. ਗਰਾਮੀਣ ਸਮਾਜ ਕੀ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀ ਗਰਾਮੀਣ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਖਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

18

ਅਥਵਾ

V. ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-3

VI. ਸ਼ਹਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਕੌਨ ਤੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ?

18

ਅਥਵਾ

VII. ਝੋਪੜ ਪਟਟੀਯੋਂ ਤੋਂ ਕੀ ਅਭਿਪਰਾਯ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀਯੋਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰਨੇ ਦੇ ਉਪਾਯ ਦੱਸੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-4

VIII. ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18

ਅਥਵਾ

IX. ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਯਾਂ ਕੌਨਸੀ ਨਿਰਯੋਗਤਾਏਂ ਭੋਗ ਰਹੀ ਹੈ ?

18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ:— (1) ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(3) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

I. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

(i) ਕੋਈ ਦੋ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ

(ii) ਲਾੜੀ ਕੀਮਤ

(iii) ਅਛੂਤਤਾ

(iv) ਪੇਂਡੂ ਵਿਆਹ

- (v) ਕਿਤੇ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ
- (vi) ਗੰਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ
- (vii) ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ
- (viii) ਮੂਲ ਪਰਿਵਾਰ
- (ix) ਸਵੈਇਛੁਕ ਸੰਸਥਾ
- (x) ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਾਅ
- (xi) ਜਨਜਾਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ
- (xii) ਟੋਟਮ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਕਬਾਇਲੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਲਛਣਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18

ਜਾਂ

- III. ਕਬਾਇਲੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
18

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਕੀ ਹੈ ? ਭਾਰਤੀ ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲਛਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
18

ਜਾਂ

- V. ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18

ਯੂਨਿਟ-III

- VI. ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ?
18

ਜਾਂ

- VII. ਗੰਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
18

ਯੂਨਿਟ-IV

- VIII. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18

ਜਾਂ

- IX. ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ?
18